

NISMO DUŽNI DIREKCIJI 1,8 MILIONA KM

“Sirotinjo, i javnim kuhinjama si teška”; Oslobođenje, 19. januar/siječanj 2014. godine

Autor članka gđa Edina Kamenica prenijela je stavove Aide Sokolović, v.d. direktorice JU “Kantonalni centar za socijalni rad”, Naide Višo, sekretara Crvenog krsta/kriza Kantona Sarajevo, i Muniba Bujaka, menadžera HO “Merhamet” Sarajevo, bez provjere navoda iznijetih od strane istih kod Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo kao resornog ministarstva za oblast socijalne politike.

S tim u vezi dajemo sljedeći demanti:

Sva pitanja vezana za korisnike, kriterije, uslove, način i postupak priznavanja prava na topli obrok za građane u stanju socijalne potrebe uređena su Uredbom o priznavanju prava na topli obrok u javnim kuhinjama Kantona Sarajevo. U skladu sa ovom uredbom vrši se sufinansiranje rada: Narodne kuhinje Crvenog kriza, Javne kuhinje “Merhamet”, Pučke kuhinje “Kruh svetog Ante”, Javne kuhinje “Stari Grad” i Pučke kuhinje Vrhbosanske nadbiskupije “Jelo na kotačima”, sa punktovima, a u kojima se pripremaju i distribuiraju topli obroci.

Držimo se zakona

Ističemo da se radi o podzakonskom aktu koji nije razmatran na Skupštini Kantona Sarajevo, koji nije kreiran po osnovu javne rasprave, a da se radi o iznimno velikim javnim sredstvima. Ovo navodimo iz razloga što je pravo na topli obrok definisano kao dodato pravo, a podložno je jednostavnijim promjenama u odnosu na zakonska prava kao što su pravo na socijalnu pomoć, naknade ženi - majci, dječiji dodatak.

U kreiranju navedene urede, kao i kreiranju naknadnih izmjena i dopuna iste učestvovali su predstavnici javnih kuhinja i JU “Kantonalni centar za socijalni rad” i iz tog razloga i čude izneseni stavovi. Tačno je da je navedenom uredbom propisan niz uslova za ostvarivanje prava na topli obrok za koje je potrebno dostaviti određenu dokumentaciju. Ovdje naglašavamo da ti uslovi nisu mijenjani u zadnjih godinu dana.

Ministarstvo ostaje pri stavu da pomoć mora biti upućena onima kojima je i stvarno potrebna, a ne onima koji zloupotrebljavaju sistem socijalne zaštite. Jedino na bazi dokumentovanih dokaza može se utvrditi da li se određeno lice nalazi u stvarnom stanju socijalne potrebe i da li se shodno tome budžetska sredstva namjenski koriste.

Ističemo činjenicu da se za sva prava propisima Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom svake godine vrši revizija korisnika, s ciljem da se prvenstveno provjeri prihodovni cenzus, pa tako i kod prava na topli obrok. To je obaveza organa uprave kada su u pitanju novčane naknade po određenim pravima vezanim za prihod.

Nadalje, netačno je tvrdnja da je Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice Kantona Sarajevo dužno Direkciji za robne rezerve iznos od 1.800.000 KM. Ministarstvo je sve svoje obaveze prema Direkciji izmirilo. Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo doznačava sredstva prema Direkciji u skladu sa prilikom sredstava u budžet Kantona Sarajevo.

Također, čudi izjava gospodina Bujaka da je obrok koji se spravlja u njihovoj kuhinji minimalan, s obzirom na činjenicu da je isti učestvovala u izradi Pravilnika o normativu namirnica potrebnih za spravljanje jednog toplog obroka i koji je donesen jednoglasno od strane svih članova Koordinacionog odbora koji čine predstavnici svih javnih kuhinja. Zadatak Koordinacionog odbora je da zajedno sa Ministarstvom analizira stanje u ovoj oblasti i

zajednički predlažu izmjene i dopune naprijed navedenih podzakonskih akata, a sve sa ciljem poboljšanja stanja u ovoj oblasti. U toku cijele 2013. godine, zajedno sa ostalim članovima Koordinacionog odbora, gospodin Munib Bujak je aktivno učestvovao u radu istog.

Imenovani je potpuno upoznat da se kvalitet toplog obroka u 2013. godini nije mijenjao. Također, meso za javne kuhinje se kontinuirano obezbjeđuje tako da su javne kuhinje isto mogle trebati u skladu sa svojim potrebama. Činjenica da se Zakon o javnim nabavkama, nažalost, izmijenio na način da nije omo-

govog ministarstva u 2013. godini sufinansirale javne kuhinje u ukupnom iznosu od 3.167.414,27 KM (za nabavku prehrambenih artikala i hljeba 2.688.514,27 KM i 478.900,00 KM za materijalne troškove koji podrazumijevaju plaće zaposlenih, troškove energenata i sl.) što ukazuje na to da su budžetska sredstva izdvojena za rad javnih kuhinja veća od budžetskih sredstava koja su izdvojena za rad bilo koje druge kantonalne ustanove socijalne zaštite osim KJU “Centar za socijalni rad Kantona Sarajevo” za koji se izdvaja oca 3,8 KM.

Javne kuhinje koje egzistiraju u Kantonu Sarajevo se finansiraju i iz drugih izvora i to: iz budžeta Gradske uprave u skladu sa brojem korisnika u iznosu od 129.000 KM na godišnjem nivou, budžeta općina u iznosu od 63.275,50 KM. Također, javne kuhinje se finansiraju i iz sredstava donatorskog računa otvorenog kod JU “Kantonalni centar za socijalni rad” na koji se uplaćuju sredstva uposlenika u javnom sektoru u iznosu od 1,00 KM mjesečno na dobrovoljnoj osnovi, a koja se raspoređuju prema broju korisnika u narodnim kuhinjama na koji je do kraja oktobra 2013. godine uplaćeno 36.813,60 KM, te donacija ostalih pravnih i fizičkih lica u koje ovo ministarstvo nema uvida, a koji u značajnijoj mjeri potpomažu rad javnih kuhinja u novčanim sredstvima ili u naturi.

Također, važno je navesti da Kanton Sarajevo, pored projekta javnih kuhinja, dodatno finansijski podržava rad krovnih organizacija Crvenog kriza sa 100.000,00 KM, “Merhameta” sa 54.000,00 KM i “Caritasa” sa 15.500,00 KM na godišnjem nivou.

Cijenimo da je uzrok izjava gore navedenih lica namjera ovog ministarstva da sistemski uredi način ostvarivanja prava na topli obrok koji podrazumijeva da će sve kuhinje dobiti

sredstva isključivo po broju korisnika - što do sada nije bio slučaj kada govorimo o materijalnim troškovima. Radi ilustracije navest ćemo da su javne kuhinje dobijale sredstva na ime materijalnih troškova u rasponu od 3,85 do 11,40 KM po korisniku na mjesečnom nivou.

Ucjene javnih kuhinja

S obzirom na to da se ovo ministarstvo suočava sa ucjenama jednog broja javnih kuhinja da će prestatu sa radom, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice će u narednom periodu razmotriti moguće načine funkcionisanja javnih kuhinja i konačan prijedlog uputiti prema Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo.

Opcije koje se trenutno razmatraju su:

- da se pri postojećim javnim ustanovama organizira djelatnost javne kuhinje ili da se osnuje novi subjekt,

- da se putem javnog poziva, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, usluga spravljanja jednog toplog obroka dodijeli najpovoljnijem ponuđaču iz privrednog ili neprivrednog sektora.

Također, razmatra se i opcija da se o pravu na topli obrok ne vode upravni postupci, već da svako lice, koje je po ličnoj ocjeni u stanju socijalne potrebe, može dobiti topli obrok u trpezarijama javnih kuhinja. Na ovaj način bi se dodatno spriječila zloupotreba ovog prava od jednog broja korisnika koji pravo na topli obrok koriste samo u dane vikenda kada se umjesto kuhinjskog obroka dodjeljuju namirnice: sir, konzerve i sl.

Sve ove napore, u ovim vremenima velikog budžetskog deficita, Ministarstvo čini isključivo u namjeri da se budžetska sredstva namjenski koriste, te da se najugroženijim stanovnicima Kantona Sarajevo kontinuirano obezbijede sva prava u skladu sa njihovim socijalnim statusom među najznačajnije, u egzistencijalnom smislu, pravo na topli obrok.

S poštovanjem,
minister Muamer BANDIĆ,
dipl. iur.

20 dokumenata ne može demantovati

Gospodine ministre, kažete “tačno je da je navedenom uredbom propisano niz uslova za ostvarivanje prava na topli obrok...”. No, kada ste se već potrudili, i sročili ovako opširan tekst, davši Ministarstvu više prostora nego što ga je dobilo svih mojih pet sagovornika zajedno, čudi me zašto niste i ovdje bili precizni. Jer, tih Vaših “niz uslova” da bi neko ostvarilo pravo na 1 topli obrok jeste: 20 raznih dokumenata! Otvjereni i ne starijih od šest mjeseci!

Niti sam se bavila time ko je taj broj smislilo, niti je to bila tema teksta, a nakon što sam njihov spisak našla na zvaničnoj stranici kantonalnog organa, iskreno, nije mi trebao ničiji, pa ni Vaš komentar. Iako znam da smo mi pravna država i da sve mora biti po koncu, zbog tih 20 dokumenata sam i napisala tekst, poručujući: “Sirotinjo, i javnim kuhinjama si teška”.

Ali, Vaši navodi, posebno o opcijama budućeg rada javnih kuhinja sa kojima ste nas upoznali, samo svjedoče da će se oko

tog jednog jedinog toplog obroka u danima vikenda i svim ostalim tek voditi velike bitke. Nadam se u korist gladnih, a kako ne vjerovati u to kada i Vi, eto, napominjete da se “svi napori čine isključivo u namjeri da se budžetska sredstva namjenski koriste”. Mi smo barem po tome poznati.

I, još nešto, oko duga Ministarstva prema Direkciji za robne rezerve.

Podsjećam da ste upravo Vi, oktobra prošle godine na sastanku s predstavi-

cima narodnih kuhinja, rekli: “Ukupna dugovanja Direkcije prema dobavljačima iznose oko 1,8 miliona KM, koliko iznosi i dug Ministarstva prema Direkciji. Tražimo zajednička rješenja”.

Ove godine, 12. januara, TVSA je takođe iznijela ovaj podatak, koji niste demantovali. Pokušala sam juče saznati u Direkciji o čemu se radi, ali tamo nema direktora, a bez njega nema ni izjave za javnost. Ima dana, tek je počela godina.

Edina KAMENICA, novinar